

Llygryddion yn yr aer (14–16)

Cyn i chi ateb y posau isod, llenwch y tabl llygryddion gan ddefnyddio:

maent yn adlewyrchu

golau haul yn yr atmosffer

gwenwyno

carbon deuocsid

NO_x

CO₂

llygrydd	y broblem sy'n cael ei hachosi	manylion	pryd mae'n cael ei ffurfio	fformiwla
cyfansoddion nitrogen ocsid	glaw asid	mae'n hydoddi mewn dŵr i ffurfio asid	mae nitrogen yn cyfuno ag ocsigen ar dymereddau uchel	
	newid hinsawdd	mae'n nwy tŷ gwydr	pan gaiff unrhyw danwydd sy'n cynnwys carbon ei losgi	
syllffwr deuocsid	glaw asid	mae'n hydoddi mewn dŵr i ffurfio asid	pan fydd tanwydd sy'n cael ei losgi yn cynnwys amhureddau sylffwr	SO ₂
gronynnau	pylu byd-eang		oherwydd hylosgiad anghyflawn tanwydd	C _x H _y
carbon monocsid		mae'n gwenwyno drwy atal cludo ocsigen	oherwydd hylosgiad anghyflawn tanwydd	CO

Gêm grid 1

Mae pob rhes, colofn a blwch 2 x 2 yn cynnwys gwybodaeth am garbon deuocsid, sylffwr deuocsid, gronynnau a charbon monocsid. Defnyddiwch eich sgiliau datrys problemau a'r atebion yn y tabl uchod i lenwi'r blychau gwag.

llygrydd		y broblem sy'n cael ei hachosi	
carbon deuocsid			gwenwyno
	carbon monocsid	newid hinsawdd	
	pylu byd-eang		
		pan fydd tanwydd a losgir yn cynnwys amhureddau sylffwr	
Y broblem sy'n cael ei hachosi		pryd mae'n cael ei ffurfio	

gridlocks – allwch chi ddatgloi'r grid?

Gêm grid 2

Mae pob rhes, colofn a blwch 2 x 2 yn cynnwys gwybodaeth am sylffwr deuocsid, cyfansoddion nitrogen ocsid, gronynnau a charbon monocsid.

llygrydd		y broblem sy'n cael ei hachosi	
sylffwr deuocsid			glaw asid
		oherwydd hylosgiad anghyflawn tanwydd	oherwydd hylosgiad anghyflawn tanwydd
C_xH_y			
fformiwla		pryd mae'n cael ei ffurfio	

Gêm grid 3

Bydd angen i chi adnabod pa bedwar llygrydd sydd yn y pos hwn.

llygrydd		y broblem sy'n cael ei hachosi	
	carbon deuocsid		gwenwyno
			newid hinsawdd
mae'n hydoddi mewn dŵr i ffurfio asid			C_xH_y
manylion		fformiwla	

Llygryddion yn yr aer (14–16) – atebion

Cyn i chi ateb y posau isod, llenwch y tabl llygryddion gan ddefnyddio:

maent yn adlewyrchu golau haul yn yr atmosffer		gwenwyno	carbon deuocsid	NO _x	CO ₂
llygrydd	y broblem sy'n cael ei hachosi	manylion	pryd mae'n cael ei ffurfio	fformiwla	
cyfansoddion nitrogen ocsid	glaw asid	mae'n hydoddi mewn dŵr i ffurfio asid	mae nitrogen yn cyfuno ag ocsigen ar dymereddau uchel	NO _x	
carbon deuocsid	newid hinsawdd	mae'n nwy tŷ gwydr	pan gaiff unrhyw danwydd sy'n cynnwys carbon ei	CO ₂	
syllffwr deuocsid	glaw asid	mae'n hydoddi mewn dŵr i ffurfio asid	pan fydd tanwydd a losgir yn cynnwys amhureddau sylffwr	SO ₂	
gronynnau	pylu byd-eang	maent yn adlewyrchu golau haul yn yr atmosffer	oherwydd hylosgiad anghyflawn tanwydd	C _x H _y	
carbon monocsid	gwenwyno	mae'n gwenwyno drwy atal cludo ocsigen	oherwydd hylosgiad anghyflawn tanwydd	CO	

Pos 1 – atebion

Mae pob rhes, colofn a blwch 2 x 2 yn cynnwys gwybodaeth am garbon deuocsid, sylffwr deuocsid, gronynnau a charbon monocsid. Defnyddiwch eich sgiliau datrys problemau a'r atebion yn y tabl uchod i lenwi'r blychau gwag.

llygrydd		y broblem sy'n cael ei hachosi	
carbon deuocsid	sylffwr deuocsid	pylu byd-eang	gwenwyno
gronynnau	carbon monocsid	newid hinsawdd	glaw asid
glaw asid	pylu byd-eang	oherwydd hylosgiad anghyflawn tanwydd	pan gaiff unrhyw danwydd sy'n cynnwys carbon ei
gwenwyno	newid hinsawdd	pan fydd tanwydd a losgir yn cynnwys amhureddau sylffwr	oherwydd hylosgiad anghyflawn tanwydd
Y broblem sy'n cael ei hachosi		pryd mae'n cael ei ffurfio	

Pos 2 – atebion

Mae'n cynnwys y llygryddion: sylffwr deuocsid, cyfansoddion nitrogen ocsid, gronynnau a charbon monocsid.

llygrydd		y broblem sy'n cael ei hachosi	
sylffwr deuocsid	gronynnau	gwenwyno	glaw asid
carbon monocsid	cyfansoddion nitrogen ocsid	glaw asid	pylu byd-eang
NO _x	SO ₂	oherwydd hylosgiad anghyflawn tanwydd	oherwydd hylosgiad anghyflawn tanwydd
C _x H _y	CO	mae nitrogen yn cyfuno ag ocsigen ar dymereddau uchel	pan fydd tanwydd a losgir yn cynnwys amhureddau sylffwr
fformiwla		pryd mae'n cael ei ffurfio	

Pos 3 – atebion

Bydd angen i chi adnabod pa bedwar llygrydd sydd yn y pos hwn.

llygrydd		y broblem sy'n cael ei hachosi	
gronynnau	carbon deuocsid	glaw asid	gwenwyno
carbon monocsid	cyfansoddion nitrogen ocsid	pylu byd-eang	newid hinsawdd
mae'n nwy tŷ gwydr	maent yn adlewyrchu golau haul yn yr atmosffer	CO	NO _x
mae'n hydoddi mewn dŵr i ffurfio asid	mae'n gwenwyno drwy atal cludo ocsigen	CO ₂	C _x H _y
manylion		fformiwla	